

**UCHWAŁA NR 228/XXXII/21
RADY GMINY NOWA RUDA**

z dnia 24 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 80 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz.506) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej T.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876; zm.: Dz. U. z 2020 r. poz. 2369.), **Rada Gminy Nowa Ruda uchwala co następuje:**

§ 1. Przyjąć sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie za rok 2020, które stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowa Ruda.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Bożena Sołek-Muzyka

Załącznik do uchwały Nr 228/XXXII/21
Rady Gminy Nowa Ruda
z dnia 24 marca 2021 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W NOWEJ RUDZIE ZA ROK 2020

SPIS TREŚCI

1. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie.....	1
2. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie.....	6
3. Świadczenia z pomocy społecznej.....	10
4. Formy pomocy społecznej.....	10
4.1. Praca socjalna, kontrakt socjalny- narzędzia pracy socjalnej.....	12
4.2. Zasiłki stałe.....	13
4.3. Zasiłki okresowe.....	13
4.4. Zasiłki celowe i celowe specjalne.....	13
4.5. Wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.....	14
4.6. Sprawowanie pogrzebu.....	15
4.7. Usługi opiekuńcze.....	15
4.8. Domy pomocy społecznej.....	16
4.9. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.....	18
4.10. Piecza zastępcza- Asystent Rodziny.....	19
4.11. Asystent rodziny.....	20
5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń.....	23
5.1. Świadczenia rodzinne.....	23
5.2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.....	24
5.3. Zasiłek dla opiekuna.....	27
5.4. Specjalny zasiłek opiekuńczy.....	28
5.5. Świadczenia rodzicielskie.....	28
5.6. Świadczenia wychowawcze 500+.....	30
5.7. Świadczenia „Dobry strat”.....	31
5.8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.....	31
5.9. „Za życiem”.....	34
5.10. Dodatki mieszkaniowe.....	35

5.11. Dodatki energetyczne.....	36
5.12. Karta Dużej Rodziny.....	36
6. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023.....	37
7. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	38
8. Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie.....	40

1. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie określa statut Ośrodka oraz akty wykonawcze ustaw. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2020 roku realizował zadania wynikające w szczególności z:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r.poz. 1507 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 111)
- Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2019 poz. 670)
- Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 2092 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2013r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2014r., poz. 320)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019r.poz. 1111 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2020r. poz.218)
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 2133)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2001r. w sprawie dodatków mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 156,poz. 1817 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (tekst jednolity z 2019r. poz.351)
- Ustawa z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019r. poz. 351)
- Ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019r.poz.2407)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2020r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2010r. nr 183, poz. 1234)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2015r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018r. poz 1497)

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizującego politykę społeczną gminy w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń z pomocy społecznej,

- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,

- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,

- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Podstawowymi przesłankami do uzyskania przez osoby i rodziny wsparcia w ramach pomocy społecznej jest znalezienie się w trudnej sytuacji życiowej i niemożliwość jej pokonania mimo uprzedniego wykorzystania własnych środków, możliwości i uprawnień. Trudna sytuacja życiowa to w szczególności zaistnienie jednej z okoliczności wymienionych w art. 7 ustawy przy uwzględnieniu kryterium dochodowego określonego w art.8 ustawy, który mówi, że dochód na osobę w rodzinie nie może przekraczać -528 zł, w przypadku osoby samotnie gospodarującej -701 zł. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co trzy lata z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej.

Ostatnią weryfikację wprowadzono w październiku 2018 roku. Pomocy na zasadach określonych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej udziela się w szczególności z powodu:

- bezrobocia
- sieroctwa
- bezdomności
- potrzeb ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- niepełnosprawności
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych
- alkoholizmu i narkomanii
- trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo- wychowawcze
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy
- przemoc w rodzinie
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oprócz zadań wynikających z ustawy

o pomocy społecznej, realizuje również zadania z zakresu ustaw o:

- świadczeń rodzinnych
 - pomocy osobom uprawnionym do alimentów
 - ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów
 - pomocy państwa w wychowaniu dzieci
 - dodatkach mieszkaniowych
 - dodatkach energetycznych
 - wspierania rodziny i pieczy zastępczej
 - przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
 - promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy
 - Karcie Dużej Rodziny
 - finansach publicznych
- dodatkowo:
- prowadzi Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - uczestniczy w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
 - prowadzi „Klub Senior” w Jugowie
 - prowadzi mieszkanie chronione w Ludwikowicach Kłodzkich
 - realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”
 - realizuje programy dla osób niepełnosprawnych, starszych
 - współpracuje z Caritas Diecezji Świdnickiej realizując „Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, Podprogram 2019” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawowanie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

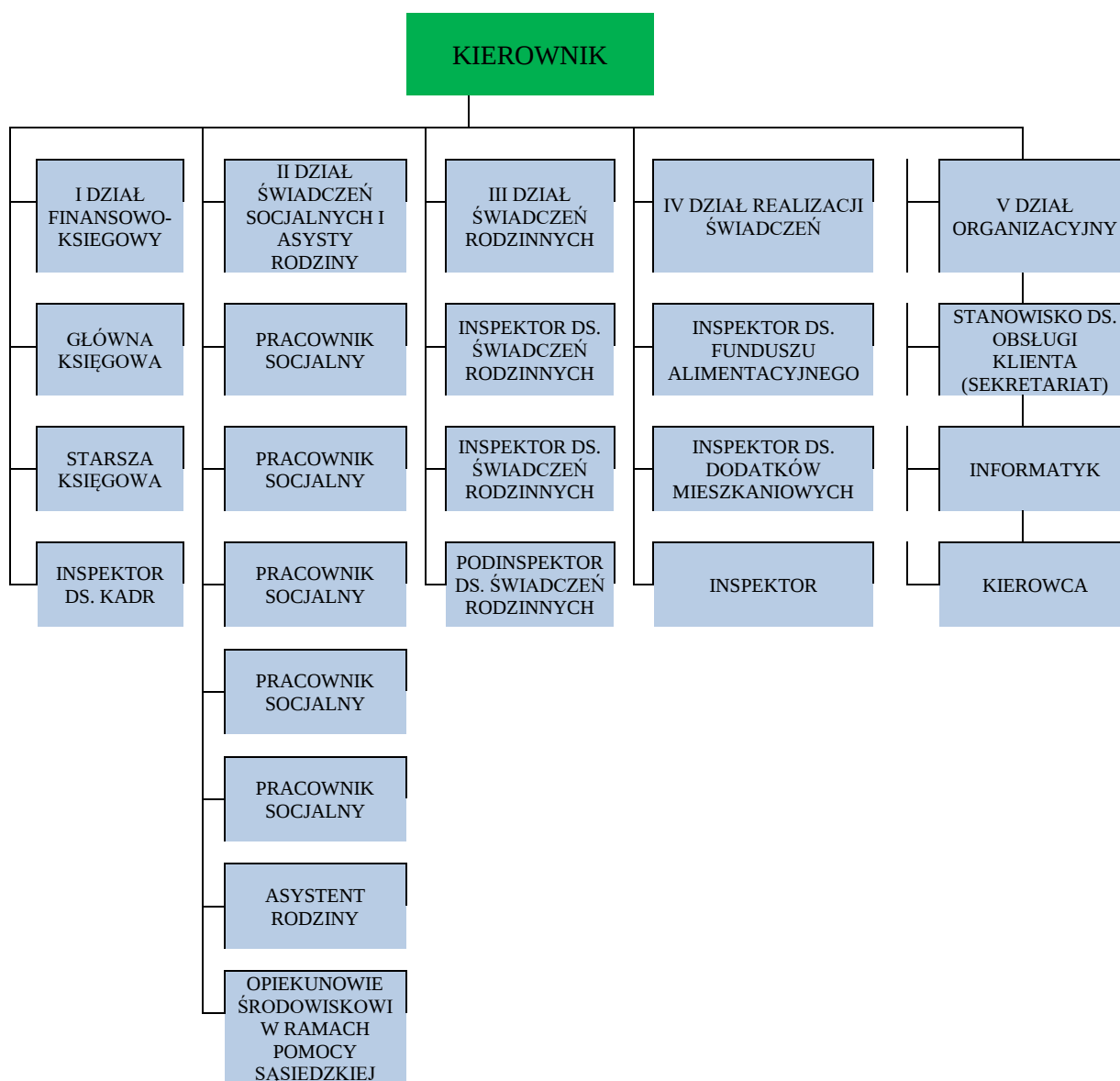
2. Kadra Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie na koniec 2020r. było zatrudnionych 16 osób na umowę o pracę. Poza tym. Ośrodek w 2020r. zatrudniał też osoby na umowę zlecenie m.in. Radcę prawnego, Kadrową, Inspektora ds. RODO, Informatyka, pracowników do realizacji usług opiekuńczych.

W 2020 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie nastąpiła zmiana organizacyjna w związku z zaleceniami audytu zewnętrznego, który miał miejsce w dniu 31.10.2019 r.

Nowa struktura Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie jest dostosowana do potrzeb wynikających z obecnie realizowanych zadań, a klient korzystający z pomocy ma obecnie lepszy dostęp do usług świadczonych przez Ośrodek. Osoba wymagająca pomocy lub wsparcia trafia do pracownika pierwszego kontaktu gdzie po wstępnej diagnozie kierowana jest do odpowiedniego działu, w których otrzymuje odpowiednio dostosowaną formę wsparcia. Dzięki wprowadzonym zmianom klient nie musi błądzić w instytucji, skraca się czas załatwiania sprawy. Pracownicy dzięki skróconej drodze mogą szybko reagować na potrzeby mieszkańców. Każda sprawa traktowana jest indywidualnie i podmiotowo. Zmiany w Ośrodku w Nowej Rudzie wnoszą pozytywny wkład w jakość pracy osób zatrudnionych. Następuje dalsza profesjonalizacja i specjalizacja w zakresie wykonywanych obowiązków. Pracownicy socjalni realizują ściśle określone zadania. Mogą skoncentrować się na sprawach, które realizują. Dzięki temu skraca się czas realizacji wniosków. Oddzielenie pomocy finansowej od pracy socjalnej skutkuje lepszym wglądem w środowisko i poprawia diagnozowanie problemów w rodzinach. Każdy z działów współpracuje ze sobą w celu skutecznej wymiany informacji.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W NOWEJ RUDZIE

Podstawowym zadaniem pomocy społecznej realizowanym w ramach zadań własnych gminy jest praca socjalna. Praca socjalna jest działalnością zawodową skierowaną na przywrócenie lub wzmocnienie zdolności osób i rodzin do funkcjonowania w społeczeństwie oraz doprowadzenie ich do samodzielności życiowej i rozwoju. Poza takim definiowaniem pracy socjalnej spotykamy się często z jej szerokim rozumieniem.

Praca socjalna jest jedną z form usług socjalnych, oprócz profesjonalnego poradnictwa zalicza się do niej pomoc w załatwieniu spraw codziennych oraz pomoc w utrzymywaniu kontaktów z otoczeniem. Ustawa przewiduje, że w stosunku do osób, które spełniają przesłanki udzielenia pomocy społecznej określone w art. 3 ustawy o pomocy społecznej, praca socjalna może być prowadzona niezależnie od ich sytuacji dochodowej. W art. 25 ustawy o pomocy społecznej nałożono na gminę obowiązek świadczenia pracy

socjalnej zmierzającej do umożliwienia kontaktu z otoczeniem osób niepełnosprawnych. Pracownik socjalny we współpracy z organizacjami społecznymi, kościołami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, fundacjami i innymi podmiotami pomaga w integracji w integracji osób dotkniętych niepełnosprawnością ze środowiskiem. Umożliwia aktywizację zawodową i społeczną tych osób. Prowadzenie pracy socjalnej jest typem aktywności zawodowej i wymaga zdobycia odpowiedniego wykształcenia. Praca socjalna to działanie bogate w różnorodne treści i konteksty, warunkowane potrzebą niesienia pomocy poprzez wsparcie intelektualne i emocjonalne, wkracza w sferę złożonej problematyki wartości nadając jej wymiar etyczny. Wymaga, dla uzyskania najlepszego efektu, właściwego klimatu. Pracownik socjalny musi wykazać się umiejętnością słuchania, wyrozumiałością, zaufaniem, spokojem jak i również ciepłem i współczuciem.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie na dzień 31.12.2020 r. zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych. Spełniamy wymogi o których mowa w art. 110 pkt. 11 ustawy o pomocy społecznej, tj. „Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących”.

3. Świadczenia z pomocy społecznej

Podstawowym celem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie zgodnie z obowiązującym statutem jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych. Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstania. Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż w ustawie, ma prawo zwrócenia się do Ośrodka Pomocy Społecznej o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy oraz sytuacji, w jakich może być udzielona, nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem, choć w praktyce jest to bardzo trudne do osiągnięcia.

4. Formy pomocy społecznej

Zgodnie z art.7 ustawy o pomocy społecznej. Pomoc społeczną udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;

- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;
- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy w rodzinie;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi,
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) (uchylony)
- 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt. 1 lit. C lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach;
- 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 13) alkoholizmu lub narkomanii;
- 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2018r. dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie- kwota **528 zł**. Rodzaj, forma i kwota przyznanego świadczenia powinna być odpowiednia do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby (rodziny), których dochód przekracza powyższe kryterium dochodowe, a znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, mogą wówczas ubiegać się o pomoc finansową z pomocy społecznej. Podstawowym działaniem Ośrodka jest praca socjalna i świadczenie usług socjalnych. Świadczenia materialne powinny stanowić uzupełnienie tych działań.

4.1. Praca socjalna, kontrakt socjalny- narzędzia pracy socjalnej

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

- 1) z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- 2) ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

Kontrakt socjalny zawierany jest w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Treść i sposób zawieranego kontraktu socjalnego są efektem indywidualnego podejścia do rodziny/ osoby w oparciu o dobrze przygotowaną diagnozę. Diagnoza- ocena sytuacji. Pracownik wraz z klientem analizuje, zebrane podczas poprzednich podetapów, informacje na temat sytuacji klienta, a jeśli uznają je za wystarczające, wspólnie opracowują diagnozę.

Opracowana diagnoza sytuacji klienta jest podstawą do formułowania celów pracy z klientem. Ocena umożliwi pracownikowi socjalnemu i klientowi odniesienie się do wszystkich przyczyn trudnej sytuacji życiowej klienta, jego ograniczeń i barier oraz ustalenie zakresu obecnej pracy nad pokonaniem trudności i rozwiązaniem zdiagnozowanych problemów. Opracowana diagnoza będzie punktem wyjścia do formułowania celów jakie klient chce zrealizować.

4.2. Zasiłki stałe

Zasiłek stały przysługuje:

- 1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

4.3. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnoprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego;

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Przyznanie zasiłku okresowego, podobnie jak zasiłku stałego, uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Jego beneficjentem może być osoba samotnie gospodarująca i rodzina. Zasiłek nie może być jednak niższy niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a jej dochodem.

4.4. Zasiłki celowe i celowe specjalne

Zasiłek celowy jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną. Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. Specjalny zasiłek celowy- świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe- w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

4.5. Wieloletni rządowy program „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Uchwała nr 140 Ministrów z 15 października 2018r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 wprowadziła nowy program. Polega na dofinansowaniu gmin udzielających pomocy mieszkańcom na dożywianie. Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponad gimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art.7 w/w ustawy, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Ośrodek Pomocy Społecznej

o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekraczać 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. Przyznanie dożywiania bez decyzji na prośbę Dyrektora może być przyznane jedynie na 1 miesiąc. W 2020 roku OPS realizował program „Posiłek w szkole i w domu” w ramach, którego dożywianiem objęte zostały osoby starsze, chore, niepełnosprawne, uczniowie szkół podstawowych a także dzieci młodsze, nie objęte obowiązkiem szkolnym.

4.6. Sprawowanie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego. Sprawienie pogrzebu przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pogrzebu lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości.

4.7. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Osobie samotnej. Która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępn, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze przyznawane są decyzją administracyjną zawierającą ilość godzin oraz odpłatność wydawaną na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania. Pracownik socjalny sporządza plan pomocy określając w jej ramach rodzaje oraz ilość godzin tygodniowo dla każdej osoby korzystającej z pomocy w formie usług opiekuńczych.

4.8. Domy pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej: osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby

kierowane, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest do zakładu opiekuńczo- leczniczego lub placówki pielęgnacyjno- opiekuńczej po wydaniu skierowania przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofują swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwy sąd, jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna –prokuratora.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących. Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie.

Decyzję o skierowanie do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą odpłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa. W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

4.9. Decyzje potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej

Decyzję potwierdzającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego- na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu

po udzieleniu świadczenia. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji, którym jest:

- dzień złożenia wniosku, w przypadku udzielania świadczeń w stanie nagłym
- dzień udzielania świadczeń, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym

Sprawę załatwia się w postaci decyzji administracyjnej o przyznaniu lub odmowie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzję wydaje się bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu jednego miesiąca od dnia wszczęcia postępowania, a w sprawie szczególnie skomplikowanej nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

4.10. Piecza zastępcza- Asystent Rodziny

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Jest sprawowana w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom dziecka oraz w formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo- wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo- terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Piecza zastępcza zapewnia realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe- dążenie do przysposobienia dziecka, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno- rekreacyjnych. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, w placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

4.11. Asystent rodziny

Instytucję asystenta rodziny powołano w 2012r. ustawą o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Wsparcie asystenta rodziny najczęściej kierowane do rodzin przeżywających

trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Zadaniem asystentów rodziny jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi zabranie dzieci. W przypadku powzięcia informacji o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, kierownik ośrodka pomocy społecznej zleca przeprowadzenie w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego. Jeżeli rodzinny wywiad środowiskowy potwierdzi występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez rodzinę, kierownik ośrodka pomocy społecznej przekazuje kwestionariusz wywiadu asystentowi rodziny, który podejmuje pracę z tą rodziną.

Powierzając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Praca z rodziną jest prowadzona w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Asystent rodziny pracuje z rodziną w oparciu o plan pracy z rodziną. Współpraca z rodziną jest długofalowa, zależna od potrzeb rodziny. W przypadku braku współpracy rodziny w realizacji planu pracy możliwe jest podjęcie decyzji o wcześniejszym zakończeniu pracy asystenta. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekraczać 15. Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: Zgodnie z w/w ustawą do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,

2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;

3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;

4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;

5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;

6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;

7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;

8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;

10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;

11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;

14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;

15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust.1;

16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;

17) sporządzanie, na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;

18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniu na rzecz dziecka i rodziny;

19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Główne problemy rodzin z którymi pracował asystent w 2020 r.:

- problemy opiekuńczo- wychowawczych z dziećmi, brak prawidłowych relacji rodziców z dziećmi i wzorców wychowawczych, nieumiejętność radzenia sobie z niepoprawnym zachowaniem dziecka,
- samotne wychowanie dziecka przez jednego z rodziców,
- długotrwała absencja dzieci w szkole,
- brak orientacji w uzyskaniu dokumentów, opinii, orzeczeń, diagnoz,
- trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- bezrobocie dorosłych członków rodziny,
- choroba dorosłych członków rodziny,
- nadużywanie alkoholu i narkotyków przez członków rodzin,
- konflikty i brak porozumienia w rodzinach, zaburzona komunikacja wewnątrz rodziny,
- stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej,
- przebywanie dzieci rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w pieczy zastępczej.

5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

5.1. Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie dział Świadczeń Rodzinnych jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje m.in. świadczenia rodzinne. Są to zasiłki rodzinne oraz siedem różnych dodatków, przyznawanych na wniosek strony, w zależności od aktualnej sytuacji rodziny. W katalogu świadczeń rodzinnych są również: jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka potocznie nazywane „becikowym”, świadczenia rodzicielskie oraz świadczenie opiekuńcze związane z niepełnosprawnością występującą w rodzinie: zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze. W dalszym ciągu realizowane są również zasiłki dla opiekunów. Świadczenia rodzinne mają na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka o które mogą ubiegać się osoby uprawnione, po spełnieniu kryteriów określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek rodzinny:

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;**
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekująca się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);**
- 3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony).**

Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

Wysokość zasiłku rodzinnego w 2020r. wynosi:

- **na dziecko do 5 lat-95 zł miesięcznie,**
 - **na dziecko powyżej 5 lat do 18 lat- 124 zł miesięcznie.**
 - **na dziecko powyżej 18 lat do 24 lat- 135 zł miesięcznie.**

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przysługuje:

- matce lub ojcu albo opiekunowi prawnemu dziecka;

- **opiekunowi faktycznemu dziecka w wieku do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, jeżeli nie został przyznany rodzicom lub opiekunowi prawnemu dziecka.**

W przypadku wystąpienia o przysposobienie więcej niż jednego dziecka lub urodzenia więcej niż jednego dziecka podczas jednego porodu dodatek przysługuje na każde dziecko. Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka przysługuje **jednorazowo w wysokości 1000zł**. Wniosek o dodatek z tytułu urodzenia dziecka składa się **do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia**.

5.2. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości 1000zł przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł**. **Świadczenie** przysługuje jeżeli matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Do wniosku o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka się dziecka należy dołączyć zaświadczenie o **pozostawaniu matki dziecka pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu**.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, uprawnionemu do urlopu wychowawczego przez okres: 24 miesiące, 36 miesięcy, jeżeli podczas jednego porodu urodziło się więcej niż jedno dziecko, 72 miesiące przy dziecku legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności. W przypadku równoczesnego korzystania z urlopu wychowawczego przez oboje rodziców lub opiekunów prawnych dziecka przysługuje jeden dodatek. **Wysokość dodatku wynosi 400,00 zł miesięcznie.**

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowania dziecka przysługuje:

Samotnie wychowującym dziecko matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka tylko wówczas, gdy nie zostały zasądzone alimenty na rzecz dziecka, ponieważ:

- drugi rodzic nie żyje,
- ojciec dziecka jest nieznany,
- oboje rodzice osoby uczącej się nie żyją.

Wysokość dodatku wynosi:

- 193,00zł miesięcznie na dziecko, nie więcej niż 340 zł miesięcznie na wszystkie dzieci,
- 273,00zł miesięcznie w przypadku dziecka niepełnosprawnego (orzeczenie o niepełnosprawności lub znacznym stopniu niepełnosprawności), nie więcej niż 386 zł na wszystkie dzieci.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi prawnemu lub faktycznemu dziecka, a także osobie uczącej się:

- do ukończenia 16 lat- przy orzeczeniu o niepełnosprawności,
- od 16 do 24 lat- przy umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość dodatku w 2020 wynosiła:

- 90,00 zł na dziecko do 5 roku życia,
- 110,00 zł na dziecko od 5 roku życia do 24 lat.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się na wydatki szkolne związane z rozpoczęciem w szkole nowego roku szkolnego. Dodatek przysługuje również na dziecko rozpoczynające roczne przygotowanie przedszkolne („zerówka”). Wniosek o wypłatę dodatku składa się do dnia zakończenia okresu zasiłkowego, w którym rozpoczęto rok szkolny albo roczne przygotowanie przedszkolne. Wniosek złożony po terminie organ właściwy pozostawia bez rozpoznania. Świadczenie jest jednorazowe.

Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania przysługuje: matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu lub prawnemu dziecka, a także osobie uczącej się:

- W związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponad gimnazjalna lub artystyczna, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoła podstawowa lub gimnazjalna, ale tylko w przypadku dziecka niepełnosprawnego. **Wysokość dodatku wynosi 113 zł miesięcznie;**
- W związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, gdzie znajduje się szkoła ponad gimnazjalna, a także artystyczna. **Wysokość dodatku wynosi 69,00zł miesięcznie.**

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,

przysługuje:

- 1) matce lub ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,
- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 4) innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności- jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem

o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem; konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- 1) nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- 2) w trakcie nauki szkolnej lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia.

5.3. Zasilek dla opiekuna

Zasilek dla opiekunów przysługuje osobie, której prawo do świadczenia pielęgnacyjnego wygasło z mocy prawa na podstawie art.11 ust.3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw pozycja 1548 oraz z 2013 roku pozycja 1557) z dniem 1 lipca 2013r.

Zasilek przysługuje opiekunowi dorosłej osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności w stałej wysokości 620 zł miesięcznie, niezależnie od wysokości dochodów w rodzinie. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustala się na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony. Prawo do ZDO weryfikuje się przeprowadzając rodzinny wywiad środowiskowy co pół roku.

5.4. Specjalny Zasiłek Opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli: nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny, osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego **764 zł** (na podstawie dochodów z roku poprzedzającego okres zasiłkowy z uwzględnieniem utraty i uzyskania dochodu). Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w 2020 roku w kwocie 620 zł miesięcznie.

5.5. Świadczenie rodzicielskie

Przysługuje ono matce albo ojcu dziecka, a także opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego

o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego- do ukończenia 10 roku życia, rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego- do ukończenia 10 roku życia; osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie w pierwszej kolejności przysługuje matce dziecka. Ojcu przysługuje w przypadku: skrócenia czasu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka lub śmierci matki dziecka lub porzucenia dziecka przez matkę.

Świadczenie rodzicielskie nie przysługuje, jeżeli:

- 1) co najmniej jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, otrzymują zasiłek macierzyński lub uposażenie za okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego;
- 2) dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej- w przypadku matki lub ojca lub osoby, która przysposobiła dziecko;
- 3) jeden z rodziców dziecka lub opiekun faktyczny dziecka lub rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, nie sprawują lub zaprzestali sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem, w tym w związku z zatrudnieniem lub wykonywaniem innej pracy zarobkowej, które uniemożliwiają sprawowanie tej opieki;
- 4) w związku z wychowaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem jest już ustalone prawo do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, o którym mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.
- 5) osobom uprawnionym do świadczenia rodzicielskiego przysługuje za granicą świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia rodzicielskiego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni- w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni- w przypadku dwojga dzieci
- 3) 67 tygodni- w przypadku trojga dzieci;

- 4) 69 tygodni- w przypadku czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni- w przypadku pięciorga i więcej dzieci.

5.6. Świadczenie wychowawcze 500+

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizuje również jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej ustawę z dnia 11 lutego 2016r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Program 500+ to systemowe wsparcie polskich rodzin. Z pomocy korzystają rodzice oraz opiekunowie dzieci do 18 tego roku życia. Od lipca 2019r., w związku ze zmianą obowiązującego prawa, świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do 18 roku życia bez względu na dochód rodziny.

5.7. Świadczenie „Dobry start”

Od 2019r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizuje zadanie tzw. 300+, którego zasady przyznawania i wypłacania określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”. Świadczenie przysługuje raz w roku w wysokości 300zł na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20 lat (także w przypadku ukończenia 20 lat w bieżącym roku przez rozpoczęciem roku szkolnego). Dzieci niepełnosprawne, uczące się w szkole, otrzymują świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia (także w przypadku ukończenia 24 lat w bieżącym roku przez rozpoczęciem roku szkolnego). Program obejmuje dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej. Wsparcie z programu „Dobry Start” przysługuje rodzicom, opiekunom prawnym i faktycznym, (opiekun faktyczny to osoba, która sprawuje opiekę nad dzieckiem i wystąpiła do sądu o jego przysposobienie), rodzinom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, a także dyrektorom placówek opiekuńczo- terapeutycznych.

5.8. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 70września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

1. obywatelom polskim;

2. cudzoziemcom:

- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczypospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Jeżeli osoby te zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres świadczeni owy, w którym otrzymują świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba że dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyżej niż 500 zł miesięcznie. Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **800 zł od 1 października 2019r.** Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.**

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

- braku podstawy prawnej do podjęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
- braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności- bezterminowo.

Zmiany w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek zmiany wysokości zasadzonych alimentów dokonuje się po wpływie tytułu wykonawczego do komornika sądowego prowadzącego postępowanie egzekucyjne od miesiąca, w którym nastąpiła zmiana wysokości zasadzonych alimentów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów jako organ właściwy dłużnika GOPS w Nowej Rudzie prowadzi postępowania wobec dłużników alimentacyjnych mieszkających na terenie naszej gminy (m.in. przeprowadzone są wywiady alimentacyjne, odbierane oświadczenia majątkowe, przekazywanie informacji mających wpływ na skuteczność prowadzonej egzekucji do komornika sądowego oraz organu właściwego wierzyciela). W przypadku uniemożliwienia przez dłużnika alimentacyjnego przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, odmowy złożenia oświadczenia majątkowego, odmowy podjęcia pracy, odmowy zarejestrowania się jako bezrobotny, odmowy zarejestrowania się jako poszukujący pracy w przypadku braku możliwości zarejestrowania się jako bezrobotny, organ właściwy dłużnika

wszczyna postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych nie wydaje się wobec dłużnika alimentacyjnego, który przez okres ostatnich 6 miesięcy wywiązywał się w każdym miesiącu ze zobowiązań alimentacyjnych w kwocie nie niższej niż 50% kwoty bieżąco ustalonych alimentów. Jeżeli decyzja o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych stanie się ostateczna, organ właściwy dłużnika po uzyskaniu z centralnej ewidencji kierowców informacji, że dłużnik alimentacyjny posiada uprawnienia do kierowania pojazdami kieruje wniosek do starosty o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego, dołączając odpis tej decyzji oraz składa wniosek o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r.- Kodeks karny. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej do alimentów, łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. Zwroty te w pierwszej kolejności zaliczane są na pomniejszenie odsetek ustawowych za opóźnienie, a następnie w 40% stanowią dochody własne organu właściwego wierzyciela oraz 60% zwracane są do budżetu państwa.

Na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, **organ właściwy wierzyciela przekazuje do biura informacji gospodarczej o informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego** wynikających z tytułów, o których mowa w art.28 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

5.9. „Za życiem”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie realizuje ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Przepis szeroko określa możliwości pomocy rodzinie posiadającej ciężko chore dziecko. Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego (w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa, ginekologii, perinatologii lub neonatologii) o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu przyznaje się jednorazowe świadczenie w wysokości 4000zł. Jednorazowe świadczenie przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka bez względu na dochód. Wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka. Wniosek złożony po terminie pozostawia się bez rozpoznania. Jednorazowe świadczenie przysługuje, jeżeli kobieta pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

Poza jednorazowym świadczeniem jakie wypłacane jest na podstawie ustawy, rodzina może otrzymać inne wsparcie m.in.:

- 1) zapewnienie dostępu do informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodziny oraz kobiety w ciąży,

- 2) zapewnienie kobietom w ciąży dostępu do diagnostyki prenatalnej,
- 3) zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla kobiety w okresie ciąży, porodu i porodu, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych- na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

Wsparcie obejmuje także zapewnienie:

- 1) dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę;
- 2) jednorazowe świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 3) odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 4) dostępu do usług koordynacyjno- opiekuńczo- rehabilitacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu;
- 5) możliwość przeprowadzenia porodu w szpitalu III poziomu referencyjnego;
- 6) innych świadczeń, w tym zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

5.10. Dodatki mieszkaniowe

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Dodatek przyznaje się na wniosek osoby uprawnionej. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających złożenie wniosku oraz inne niezbędne dokumenty. Dodatek jest przyznawany na 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie od 2007 przyznaje i wypłaca dodatki mieszkaniowe.

5.11. Dodatki energetyczne

Dodatek energetyczny jest rządowym pomysłem na pomoc dla najuboższych najemców, pobierających już dodatek mieszkaniowy, którzy mają problem z uiszczaniem opłat za energię. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. Odbiorcy wrażliwemu. Odbiorca wrażliwy to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu

odbioru energii elektrycznej. Dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy energii elektrycznej. Osoba ubiegająca się o dodatek musi przedstawić następujące dokumenty: wypełniony wniosek o przyznanie dodatku energetycznego; umowę kompleksową lub umowę sprzedaży energii elektrycznej zawartej w przedsiębiorstwie energetycznym.

5.12. Karta Dużej Rodziny

Zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny, Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub 25 roku życia kontynuujące naukę. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze będą mieli możliwość korzystania z katalogu oferty kulinarnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

6. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023

W związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nałożyła na gminę obowiązek objęcia szczególną pomocą rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych Gmina Nowa Ruda realizuje Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2023. Celem programu jest zapewnienie rodzinom wsparcia i pomocy które przywrócą jej prawidłowe funkcjonowanie. Założeniem Programu jest wsparcie rodziny naturalnej, już na etapie, gdy problemy zaczynają się oraz eliminowanie takich sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić własną rodzinę.

W zapobieganiu powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących problemów szczególne znaczenie ma systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystentów rodziny, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy i pielęgniarek świadczących usługi medyczne mieszkańcom, psychologów, pedagogów Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej i innych specjalności, oraz zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem. Wskaźnikami realizacji programu jest liczba i forma udzielonej pomocy, liczba osób korzystających z udzielonego poradnictwa specjalistycznego i liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny.

7. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz.1390).

Głównym celem ZI jest podnoszenie efektywności działań w zakresie rozwiązywania problemów społecznych poprzez:

- zwiększenie społecznego zaangażowania w przeciwdziałanie zjawiskom negatywnym,
- wspólną diagnozę i wspólne podejmowanie decyzji,
- zintegrowane wykorzystanie środków i możliwości, jakimi dysponują instytucje,
- poszerzenie kompetencji i doświadczeń profesjonalistów.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje swoje zadania, poprzez:

- diagnozowanie problemów przemocy w rodzinie na terenie gminy Nowa Ruda,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjonowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjonowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych sprawach.

Procedura „Niebieskiej Karty” może być wszczęta bez zgody osób zaangażowanych w sytuację przemocy, w tym bez zgody osoby pokrzywdzonej. Jej celem jest zatrzymanie przemocy w rodzinie i uruchomienie zmiany zachowań pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa i przywrócenie godności osobom słabszym, narażonym na skrzywdzenie.

Zespół Interdyscyplinarny na rzecz pomocy konkretnej rodzinie ma możliwość tworzenia grup roboczych.

W takiej sytuacji Niebieska Karta przekazywana jest grupie roboczej, która składa się z przedstawicieli służ i specjalistów współpracujących z rodziną. W jej skład zazwyczaj wchodzi pracownik socjalny, dzielnicowy, jeżeli w rodzinie są dzieci w wieku szkolnym- pedagog szkolny, jeśli dziecko jest w przedszkolu- wychowawca przedszkola, a także psycholodzy bądź terapeuci pracujący z osobami doświadczającymi przemocy lub stosującymi przemoc, jeśli zachodzi potrzeba- pracownik ochrony zdrowia, kurator sądowy, asystent rodziny lub inny specjalista. Przedstawiciele grupy roboczej spotykają się zarówno z osobami doświadczającymi przemocy jak i stosującymi przemoc i we współpracy z rodziną pracującą nad zaplanowaniem i realizacją stosowanej pomocy oraz jej monitoringiem. Zespół Interdyscyplinarny ma prawo przetwarzać dane osobowe w tym dane wrażliwe dotyczące osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych. W związku z tym może m.in. składać zawiadomienia do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie, zawiadamiać Sąd Rodzinny i Nieletnich o nieprawidłowej sytuacji opiekuńczo- wychowawczej dziecka oraz pozyskiwać informacje o członkach rodziny od instytucji i organizacji zaangażowanych w pomoc rodzinie w związku z problemem przemocy.

8. Budżet Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie na realizację zadań wydatkował kwotę 14.235.956,62zł na:

na zadania własne wydatkowano 2.407.147,75zł
§ 2010- 3.666.515,30zł
§2030 – 891.972,37zł
§2060- 9.696.631,92zł

§ 2010

W rozdziale 85195(Pozostała działalność. Ochrona zdrowia) –kwota **633,00zł** została poniesiona przez Ośrodek na wydanie 12 decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych, niż ubezpieczeni, spełniający kryterium dochodowe, potwierdzające prawo do świadczeń opieki zdrowotnej.

W rozdziale 85215(Dodatki energetyczne) -wydatkowano **726,74zł** w tym na wypłatę zryczałtowanych dodatków energetycznych dla 6 rodzin- 712,49zł
na obsługę zadania/2% od wypłaconych dodatków / –14,25zł

W rozdziale 85502(Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego) wydatkowano kwotę **3.289.000,76zł**

W tym:

- Na świadczenia rodzinne dla 418 rodzin wydatkowano kwotę 2.544.993,77zł
- Na fundusz alimentacyjny dla 84 osób uprawnionych – 334.610,00zł
- Na świadczenia rodzicielskie dla 22 osób 153.720,50zł
- Na opłacenie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za 26 osób – 160.957,31zł
- Na wynagrodzenie dla 3 pracowników 81.252,37 zł
- Pochodne od wynagrodzeń pracowników -6.466,81zł
- Dodatkowe wynagrodzenie roczne dla dwóch pracowników- 7.000,00zł

W rozdziale 85503(Karta Dużej Rodziny)-wydatkowano kwotę **464,80** na pokrycie kosztów związanych z zakładaniem karty dla 64 rodzin.

W rozdziale 85504(Świadczenia dobry start) wydatkowano kwotę **343.170zł** na:

- Wypłata świadczeń 300+ dla 1.107 dzieci na kwotę – 332.100,00zł
- Na wypłatę dodatków dla 2 pracowników – 7.400,34zł
- Na pochodne od dodatków – 1.455,66zł
- Zakup materiałów biurowych oraz usługi niematerialne/ zakup druków, materiałów biurowych, przedłużenie licencji / -2.214,00zł

W rozdziale 85513(składki na ubezpieczenia zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych) wydatkowaliśmy kwotę **32.520,00zł** opłacając składki za 20 osób.

§ 2030

W rozdziale 85213 (Składki na ubezpieczenia zdrowotne) opłacane za 52 osoby uprawnionych do świadczeń zdrowotnych z tytułu pobierania zasiłku stałego – **27.848,79zł**

W rozdziale 85214 (Zasiłki i pomoc w naturze – zasiłki okresowe) wydatkowano kwotę **113.992,97zł** wypłacając świadczenia dla 160 osób w 78 rodzinach.

W rozdziale 85216 (Zasiłki stałe) wydatkowano kwotę **331.763,05zł** na wypłatę zasiłków stałych dla 58 osób niepełnosprawnych lub będących w wieku poprodukcyjnym.

W rozdziale 85219(Ośrodki Pomocy Społecznej) wydatkowano kwotę **226.947,86zł** na dofinansowanie wynagrodzeń dla pracowników /W tym dodatek 250,00zł dla 5 pracowników socjalnych/

W rozdziale 85230 (Pozostała działalność „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”) wydatkowano kwotę **152.355,00zł** stanowiącą 62,16% kwoty przeznaczonej na realizację zadania.

W tym:

- Na zakup posiłków dla 53 dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w stołówkach szkolnych i przedszkolnych –13.511,08zł
- Na wypłatę zasiłków celowych przeznaczonych na zakup artykułów żywnościowych dla 289 osób -116.843,02zł.
- W rozdziale 85295(Pozostała działalność-wspieranie seniora) wydatkowano kwotę **28.007,00zł**
- Na dodatki dla pracowników -23.400zł
- Na pochodne od dodatków 4.451,07zł
- Na zakup środków dezynfekcyjnych 155,93

DZIAŁ 854

(Edukacja opieka wychowawcza)

W rozdziale 85415 –świadczenia pomocy materialnej dla 27 uczniów o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę **11.057,70 zł**

na wypłatę pomocy materialnej oraz refundację poniesionych kosztów na zakup podręczników, lektur, encyklopedii, pomocy naukowych, artykułów szkolnych i materiałów pomocniczych, obuwia i odzieży sportowej dla 27 uczniów.

§2060

W rozdziale 85501(Świadczenia wychowawcze) wydatkowaliśmy kwotę **-9.696.631,92zł**

- Na pokrycie przyznanych 1480 świadczeń wychowawczych wydatkowano kwotę- 9.614.207,42zł

- Na koszty obsługi 500+ wydatkowano kwotę 82.424,50zł tj 0,85% od otrzymanej dotacji w tym na :
- wynagrodzenia i dodatki do wynagrodzeń wypłacono -42.679,25zł
- dodatkową nagrodę roczną za 2019 i za połowę 2020r/zwolnienie pracownika/. - 4.494,25zł
- pochodne od wynagrodzeń-8.598,27zł
- zakupy wyposażenia i materiałów biurowych wydatkowano kwotę 5.833,53zł
- Na usługi niematerialne/prowizje bankowe, opłaty pocztowe, częściowo usługi prawnicze, informatyczne/- 15.208,37zł
- opłatę czynszu -4.576,93zł
- Na ZFŚS -1.033,50 zł

ŚRODKI OTRZYMANE Z GMINY NOWA RUDA

W rozdziale 85202 (Domy Pomocy Społecznej) wydatkowano kwotę **772.024,14** na częściowe pokrycie kosztów pobytu w DPS za 29 osób samotnych, schorowanych, niepełnosprawnych, w wieku starszym.

W rozdziale 85205 (Zadania z zakresu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie) wydatkowano kwotę **1.784,00 zł** na opracowanie programu przemoc w rodzinie, zakup druków oraz tonerów.

W rozdziale 85214 (Zasiłki i pomoc w naturze) wydatkowano kwotę **72.085,38zł** udzielając pomocy 332 osobom wypłacając:

- Zasiłki celowe na zakup żywności, odzieży, obuwia, leków kwotę: 61.563,38zł
- Pokrywając koszty schronienia 3 osobom bezdomnym -6.301,50
- Opłacanie śniadań dla 21 dzieci w stołówkach szkolnych i przedszkolach-2.275,50zł
- Sprawiając pogrzeb 1 osobie -1.945,00zł

W rozdziale 85215 (Dodatki mieszkaniowe) wydatkowano kwotę **154.862,61zł** wypłacając świadczenia 60 rodzinom.

W rozdziale 85219 (Ośrodki Pomocy Społecznej) wydatkowano kwotę **919.322,41zł**

- Wynagrodzenie dla 16 pracowników 479.392,69zł
- Pochodne od płac – 137.379,67zł
- Na wypłatę nagrody rocznej za 2019r. -50.728,50zł
- Wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia dla pracownika gospodarczego i kadrowej 15.400,00zł
- Usługi – porto od wysłanych zasiłków, konserwacja maszyn i urządzeń, prowizje bankowe usługi informatyczne, prawnicze , opłaty za wysyłkę korespondencji i inne 129.517,01zł

- Zakup materiałów biurowych i wyposażenia oraz paliwa i akcesoriów samochodowych – 25.904,11zł
- Usługi zdrowotne 729,00zł
- naprawa samochodu służbowego -1.529,98zł
- Usługi telekomunikacyjne –4.299,13zł
- Zakup energii elektrycznej i ciepłej oraz czynsz za pomieszczenia biurowe 33.882,62zł
- Odpis na ZFŚS 24.834,04zł
- koszty egzekucyjne z tyt. Umorzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych – 111,68zł
- różne opłaty i składki /ubezpieczenie samochodu służbowego 681,00zł
- delegacje pracowników i ryczałt samochodowy dla kierownika -1.144,80zł
- szkolenia pracowników 8.937,41zł
- ekwiwalent za odzież roboczą dla pracowników socjalnych. Częściowa refundacja za zakup okularów i zakup wody dla pracowników -4.850,77zł

W rozdziale 85228 (Usługi opiekuńcze) sprawowane u dwóch dwuosobowych rodzin, której członkowie są osobami niepełnosprawnymi w stopniu znacznym i umiarkowanym wydatkowano oraz dwóch samotnych osób wydatkowaliśmy kwotę **12.818,14zł**

w tym na :

- Wynagrodzenie dla opiekunek z tytułu umowy zlecenia -10.935,00zł
- Ubezpieczenia społeczne od wynagrodzeń – 1.883,14zł

W rozdziale 85230 (Pozostała działalność „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”) wydatkowano kwotę **92.747,00zł** tj 37,84% całości programu

w tym na

- Na zakup posiłków dla 53 dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w stołówkach szkolnych i przedszkolnych –19.725,42zł
- Na wypłatę zasiłków celowych przeznaczonych na zakup artykułów żywnościowych dla 289 osób -73.021,58zł.

W rozdziale 85504 (Wspieranie rodziny) wydatkowaliśmy kwotę **371.736,64zł**

na pokrycie kosztów pobytu 42 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych/14/ oraz spokrewnionych, niespokrewnionych i zawodowych rodzinach zastępczych/28/ wydatkowano 338.999,08zł

Na wynagrodzenie asystenta rodziny 24.982,84zł

Na pochodne od wynagrodzeń 4.914,17zł

Na ZFSS -1.291,88zł

Na ryczałt samochodowy dla asystenta rodziny -1.348,67zł

Na szkolenie pracownika 200,00zł

DZIAŁ 854

W rozdziale 85415 – świadczenia pomocy materialnej dla 27 uczniów o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę- **2.764,43zł** na wypłatę pomocy materialnej oraz refundację poniesionych kosztów na zakup podręczników, lektur, encyklopedii, pomocy naukowych, artykułów szkolnych i materiałów pomocniczych, obuwia i odzieży sportowej dla uczniów.

Dochody zrealizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Rudzie:

85202 § 0830 – domy pomocy społecznej – wpływy z usług – od osób zobowiązanych do ponoszenia częściowej odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej członków rodziny – 23.717,06zł

85502 § 0920 – 82.375,12zł z tytułu odsetek od zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

85502 § 0970 – dochody 5.362,33zł z tytułu wpływów zwrotów wypłaconych zaliczek alimentacyjnych - kwoty przekazane do:

Gmina własna zaliczka alimentacyjna -2.681,14zł

DUW – zaliczka alimentacyjna 2681,19zł

85502 § 0980 – dochody 113.011,41zł z tytułu wpływów zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwoty przekazane do:

Gmina własna – fundusz alimentacyjny-45.204,56zł

DUW – fundusz alimentacyjny – 67.806,85zł

85219 § 0640 – dochody z tyt. kosztów upomnienia-151,60zł

85219 § 0970-inne dochody-wynagrodzenie dla płatnika podatku-178,00zł.

85228 § 0830-odpłatność za usługi opiekuńcze-1.370,05zł

758140§-0920-kapitalizacja rachunku bankowego 2.240,91zł

Na koniec 2020 r. wykazano należności wobec

-budżetu państwa w wysokości 2.859.488,58zł

na tą kwotę składają się należności od dłużników alimentacyjnych z tyt. wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego i zaliczek alimentacyjnych oraz przypisane do zwrotu nienależnie pobrane świadczenia.

Na koniec 2020r. wykazano zobowiązania niewymagalne wysokości **150.296,96zł**, których termin płatności przypada po okresie sprawozdawczym

W skład zobowiązań wchodzi:

naliczone wynagrodzenie dla pracowników GOPS

za XII do wypłaty w styczniu 2020r. 70.993,14zł

poходne od w/w wynagrodzeń 25.442,25zł

dodatkowa nagroda roczna za 2020 r. 65.550,21zł

nota obciążeniowa z PCPR za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych-
1.852,75zł

nota obciążeniowa za pobyt podopiecznych w schronisku za XII-1.848,00zł

składki na ubezpieczenia zdrowotne od zasiłków 736,80zł.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 100 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej ma obowiązek przedłożyć Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedłożyć potrzeby w tym zakresie.

Przewodnicząca Rady

Bożena Solek-Muzyka